

TEMATICKÝ INFORMAČNÝ PREHĽAD EURÓPSKEHO SEMESTRA

OSOBY, KTORÉ PREDČASNE UKONČILI ŠKOLSKÚ DOCHÁDZKU

1. ÚVOD

Predčasné ukončenie školskej dochádzky¹ predstavuje prekážku hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Ohrozuje produktivitu a konkurencieschopnosť a podnecuje chudobu a sociálne vylúčenie. Keďže pracovnej sily ubúda, Európa musí plne využívať svoje ľudské zdroje. Mladí ľudia, ktorí predčasne ukončia vzdelávanie a odbornú prípravu, nemajú dostatočné zručnosti a kvalifikáciu. Hrozí im vyššie riziko nezamestnanosti, sociálneho vylúčenia a chudoby.

V stratégii Európa 2020 sa vytýčil **cieľ znížiť podiel osôb vo veku 18 až 24 rokov s predčasne ukončenou školskou dochádzkou pod 10 %**. V roku 2016 boli v Európe stále viac než 4 milióny osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku. Len približne 45 % z nich je zamestnaných.

Mladým ľuďom s migrantským pôvodom hrozí vyššie riziko predčasného ukončenia školskej dochádzky. Toto riziko je mimoriadne vysoké najmä v prípade rómskych a iných znevýhodnených menšín. Nedávny silný prílev utečencov a migrantov skomplikoval integráciu žiakov s migrantským pôvodom, ktorá im má pomôcť pri nadobúdaní potrebných zručností a kompetencií.

V odporúčaní Rady Európskej únie o politikách na zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky² z roku 2011 sa navrhovalo, aby členské štáty zaviedli medziodvetvové politické prístupy. Tieto prístupy by sa mali na všetkých úrovniach vzdelávania zameriavať na preventívne a intervenčné opatrenia, ako aj na kompenzačné opatrenia s cieľom vrátiť študentov, ktorí opustili štúdium, späť do vzdelávacieho procesu.

V odporúčaní Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí z roku 2013 sa členské štáty zavazujú, že zabezpečia, aby každá osoba do 25 rokov získala ponuku na kvalitné zamestnanie, odbornú prípravu, stáž alebo učňovskú prípravu do štyroch mesiacov od ukončenia školskej dochádzky alebo od okamihu, keď sa stala nezamestnanou³. Členským štátom sa v ňom odporúča, aby ponúkali možnosti na vzdelávanie a odbornú prípravu mladým ľuďom s nedostatočnou kvalifikáciou.

Európska komisia spustila v júni 2016 **nový program v oblasti zručností pre Európu**. Týmto programom sa vytvoril rámec pre iniciatívu [Cesta zvyšovania úrovne zručností](#), ktorú prijala Rada EÚ v decembri 2016. V uvedenej iniciatíve sa členským štátom odporúča, aby dospelým vo veku nad 25 rokov poskytovali flexibilné formy vzdelávania ponúkajúce možnosti návratu do procesu vzdelávania a/alebo získavania

¹ Pojmy „osoby, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku“ a „osoby, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu“ sa v tomto dokumente používajú ako synonymá.

² Ú. v. EÚ C 191, 1.7.2011, s. 1.

³ Pozri tematický informačný prehľad o zamestnanosti mladých ľudí.

kvalifikácie na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania. Môže k tomu patriť aj uznávanie a potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, a to napríklad zručností získaných v práci.

Táto iniciatíva môže prispieť k zmierneniu škodlivých účinkov predčasného ukončenia školskej dochádzky počas celého života osôb, ktorých sa to týka.

V tomto tematickom informačnom prehľade sa najskôr poskytne prehľad výsledkov krajín EÚ, pokiaľ ide o miery predčasného ukončenia školskej dochádzky, s cieľom poukázať na politické výzvy, ktoré je potrebné riešiť. Potom sa preskúmajú dostupné možnosti politiky a nedávne politické iniciatívy v členských štátoch.

Tematický informačný prehľad o zručnostiach pre trh práce poskytuje prehľad zamestnatelnosti absolventov v rámci všeobecnejšej analýzy dopytu po zručnostiach a ponuky zručností.

2. POLITICKÉ VÝZVY: PREHĽAD VÝSLEDKOV V KRAJINÁCH EÚ

V roku 2016 bol priemerný podiel osôb, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu v EÚ,⁴ na úrovni 10,7 %, t. j. o 0,3 (percentuálneho bodu) menej než v roku 2015 (pozri tabuľku 1 v prílohe).

Od roku 2010 sa miera znížila o viac ako 3 percentuálne body, a ak bude tento trend pokračovať, dosiahne sa hlavný cieľ stratégie Európa 2020, t. j. úroveň pod 10 %. Dosiachnutie cieľa však nie je dôvodom na spokojnosť: v EÚ

bude ešte stále niekoľko miliónov osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku. Okrem toho, čím viac sa krajina blíži k cieľu, tým ťažšie môže byť udržať súčasnú mieru pokroku. Je to tak preto, lebo riešenie najzložitejších situácií si bude pravdepodobne vyžadovať čoraz zacielenejšie politiky.

Hlavný cieľ stratégie Európa 2020, ktorým je úroveň pod 10 %, už dosiahlo 17 členských štátov. Dva ďalšie – Lotyšsko (10,0 %) a Nemecko (10,3 %) – sa už k nemu dostatočne priblížili. Spomedzi 11 krajín, ktoré stále vykazujú vyššiu mieru ako cieľ EÚ, dosiahlo svoj vnútroštátny cieľ (16 %) iba Taliansko. Spomedzi členských štátov s úrovňou nižšou ako 10 % ešte päť štátov nedosiahlo svoje ambiciózne vnútroštátne ciele: Fínsko, Holandsko, Česká republika, Slovensko a Poľsko.

V grafe 1 sa znázorňuje významný pokles (o 4,6 percentuálneho bodu) počtu osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, za posledných 10 rokov. Pokrok bol výrazný najmä v Portugalsku (-24,5 percentuálneho bodu), na Malte (-12,6) a v Španielsku (-11,3). Len v troch krajinách sa miera mierne zvýšila. Slovensko (+0,8 percentuálneho bodu) a Česká republika (+1,5 percentuálneho bodu) začali na nižšej úrovni a chýba im už len dosiahnutie vlastných vnútroštátnych cieľov. Na druhej strane Rumunsko (+0,6 percentuálneho bodu) začalo s jednou z najvyšších mier predčasného ukončenia školskej dochádzky a nezaznamenalo žiadny významný pokrok. Nedosiahlo ani cieľ EÚ, ani vnútroštátny cieľ.

Výrazné sú aj rozdiely podľa pohlavia. V skupine dievčat sa cieľ EÚ dosiahol už v roku 2014, a to na úrovni 9,6 %. Oproti tomu u chlapcov dosahovala ešte v roku 2016 úroveň 12,2 %, čo je o 3 percentuálne body viac než u dievčat. Rozdiel medzi pohlaviami sa zmiernuje od roku 2006 (o 4,2 percentuálneho bodu), ale stále je viditeľný vo väčšine krajín. Výnimkami sú Bulharsko a Rumunsko, kde sú miery predčasného ukončenia školskej dochádzky v prípade dievčat

⁴ Osoby, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, sa vymedzujú ako osoby vo veku 18 až 24 rokov spĺňajúce dve podmienky: 1. najvyššia úroveň vzdelania alebo odbornej prípravy, ktorú dosiahli, je ISCED 0, 1 alebo 2; 2. štyri týždne pred zisťovaním sa nevzdelávali, ani nezúčastňovali na odbornej príprave. Referenčnou skupinou na výpočet miery predčasného ukončenia školskej dochádzky je celková populácia vo veku 18 až 24 rokov. Všetky merania pochádzajú z výberového zisťovania pracovných síl v EÚ.

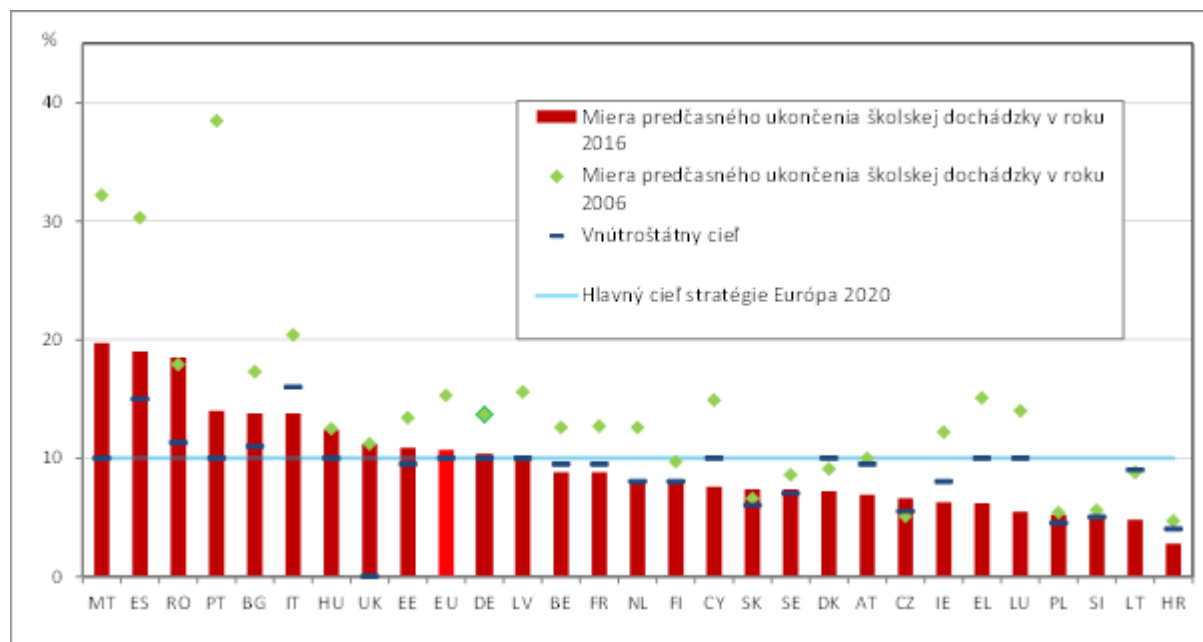
o niečo vyššie ako v prípade chlapcov (o 0,2 a 0,3 percentuálneho bodu).

Vyššie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky u chlapcov sú najzreteľnejšie v Španielsku, Lotyšsku, na Malte a Cypre (vo všetkých prípadoch o viac než 7 percentuálnych bodov vyššie než u dievčat). V rokoch 2015 až 2016 sa rozdiel medzi pohlaviami v priemere mierne znížil (najmä na Cypre a v Estónsku).

Miery predčasného ukončenia školskej dochádzky sa veľmi líšia aj v závislosti od toho, kde sa osoby narodili (pozri

tabuľku 3 v prílohe). V prípade **obyvateľov, ktorí sa narodili v zahraničí**, je predčasné ukončenie školskej dochádzky v porovnaní s domácim obyvateľstvom takmer dvojnásobné. Rozdiely medzi obyvateľmi, ktorí sa narodili v zahraničí, a domácim obyvateľstvom sa znížili z 12,8 percentuálneho bodu v roku 2010 na 10,0 percentuálneho bodu v roku 2016, avšak v mnohých členských štátoch sú stále výrazné. Miery predčasného ukončenia školskej dochádzky u obyvateľov, ktorí sa narodili v zahraničí, bohužiaľ nie sú k dispozícii za 10 členských štátov.

Graf 1 – Predčasné ukončenie školskej dochádzky, hlavný cieľ stratégie Európa 2020 a vnútroštátne ciele

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka [t2020_40]). Vnútroštátne ciele sa v niektorých krajinách stanovujú na základe iných vymedzení ukazovateľa. Ďalšie informácie o vnútroštátnych cieľoch a ich vymedzeniach sa nachádzajú na stránke http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4411192/4411431/Europe_2020_Targets.pdf.

Z výpočtov však vyplýva, že EÚ ako celok by bola o 30 % bližšie k dosiahnutiu cieľa stratégie Európa 2020 spočívajúceho v znížení miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod úroveň 10 %, keby sa odstránili rozdiely medzi obyvateľmi, ktorí sa narodili v zahraničí, a domácim obyvateľstvom⁵. Zo štúdie z roku 2013 o deťoch novo prichádzajúcich migrantov, v ktorej sa hľadali spôsoby,

ako riešiť tento problém, vyplynulo, že inkluzívne vzdelávacie systémy majú lepšie predpoklady na úspešné integrovanie detí migrantov a na ich účinnú podporu pri školskom vzdelávaní⁶.

Hoci sa konkrétne faktory vedúce k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky v jednotlivých krajinách líšia, základné príčiny možno odstrániť tromi,

⁵ Európska komisia – OECD (2015).

⁶ PPMI (2013).

zvyčajne navzájom súvisiacimi politickými opatreniami:

1. Komplexná stratégia

Hoci sa čoraz častejšie vypracúvajú komplexné stratégie, členské štáty zatiaľ neuplatňujú strategické prístupy k riešeniu predčasného ukončenia školskej dochádzky. Do vypracovávania a zavádzania opatrení navyše často nie sú zapojené príslušné zainteresované strany ako miestne služby (sociálne, zdravotné, zamestnanosti atď.), mládežnícke a komunitné organizácie a poradenské centrá. V partnerskom preskúmaní politik na zníženie počtu prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky z roku 2013 sa zdôrazňovalo, že je potrebné prijať určité konkrétne opatrenia. Okrem iného išlo o zapojenie podnikov s cieľom umožniť intenzívnejšie učenie sa prácou, lepšie poradenstvo pre mladých ľudí, ktorým hrozí predčasné ukončenie školskej dochádzky, a uľahčenie ich prechodu zo školy do práce⁷.

2. Tvorba politiky založená na dôkazoch

Presné, spoľahlivé a podložené informácie predstavujú dôležitý nástroj na lepšie formovanie politik v oblasti predčasného ukončenia školskej dochádzky. Väčšina krajín vypracúva štatistické údaje o osobách, ktoré predčasne ukončujú školskú dochádzku, pričom okrem údajov zozbieraných v rámci výberového zisťovania pracovných síl v EÚ má aj vlastné vymedzenia a zbierky údajov. Relatívne málo ich však zbiera kvalitatívne informácie, ktoré môžu prispieť k pochopeniu dôvodov, pre ktoré študenti predčasne ukončujú vzdelávanie a odbornú prípravu, a toho, čo robia potom. Medzi tých niekoľko krajín,

ktoré pravidelne realizujú prieskumy týkajúce sa študentov po predčasnom ukončení vzdelávania a odbornej prípravy, patria Francúzsko, Malta a Spojené kráľovstvo (Škótsko).

3. Prevencia a včasná intervencia

Ukázalo sa, že je prínosné, ak sa kladie silný dôraz na preventívne a včasné intervenčné opatrenia na systémovej úrovni, ako aj na úrovni jednotlivých inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy. Dobre fungujúcimi preventívnymi opatreniami na systémovej úrovni sa riešia najmä:

- problémy segregácie podľa typu školy,
- negatívne vplyvy opakovania ročníkov,
- nedostatočná podpora skupín, ktorým hrozí predčasné ukončenie školskej dochádzky, a
- potreba zatriktívniť odborné vzdelávanie a odbornú prípravu.

3. POLITICKÉ NÁSTROJE NA RIEŠENIE POLITICKÝCH VÝZIEV

V odporúčaní Rady z roku 2011 sa uvádza usmernenie pre členské štáty, ako riešiť predčasné ukončenie školskej dochádzky, a stanovuje sa ďalší postup. Členské štáty by mali zaviesť zosúladené, komplexné a na dôkazoch založené stratégie, ktoré obsahujú preventívne, intervenčné a kompenzačné opatrenia.

Prevencia sa zameriava na procesy, ktoré vedú k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky. Aby sa úspešne predchádzalo predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, treba zväžiť predpoklady na úspešné dokončenie školského vzdelávania, ako aj koncepciu systému vzdelávania a systému odbornej prípravy. Patrí k tomu prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, flexibilné sústavy vzdelávania a lepšia integrácia detí migrantov.

Intervenciou sa riešia problémy už v počiatočnom štádiu ich vzniku, pričom cieľom je zabrániť tomu, aby viedli k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky. Často sa uplatňuje na všetkých žiakov, ale prospešná a relevantná je najmä pre žiakov, ktorým hrozí predčasné ukončenie školskej dochádzky. Zameriava

⁷ „Reducing early school leaving: Key messages and policy support“ (Zníženie počtu prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky: kľúčové signály a politická podpora), november 2013, záverečná správa tematickej pracovnej skupiny pre predčasné ukončenie školskej dochádzky:

http://ec.europa.eu/education/policy/strategi-c-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

sa na študentov a vychádza zo včasného zisťovania podpory potrebnej na učenie sa a motiváciu.

Kompenzačné opatrenia ponúkajú možnosti na vzdelávanie a odbornú prípravu tým, ktorí predčasne ukončili štúdium. Zameriavajú sa na návrat osôb do procesu vzdelávania a odbornej prípravy.

Poskytovanie efektívnejšieho a na práci založeného počítačového odborného vzdelávania a odbornej prípravy môže prispieť k zníženiu počtu osôb, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku. Vo všeobecných vzdelávacích programoch môže kombinácia školského vzdelávania a pracovnej skúsenosti takisto motivovať študentov, ktorí stratili motiváciu, a pomôcť im, aby sa pripravili na ďalšie formy odborného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré im poskytnú viac možností.

Tematická pracovná skupina pre predčasné ukončenie školskej dochádzky, ktorú tvoria tvorcovia politik, aplikujúci odborníci a experti z 27 členských štátov, ako aj kľúčové európske organizácie zainteresovaných strán, vypracovala usmernenie o faktoroch úspechu pre vytvorenie komplexných politik⁸. Zdôrazňuje sa v ňom dôležitosť prevencie a potreba posilnenia spolupráce medzi rôznymi sektormi, ako aj vytvárania partnerstiev medzi zainteresovanými stranami na všetkých úrovniach.

Ďalšia pracovná skupina pre školskú politiku stanovila základné podmienky na zapojenie celej školskej komunity (vedenie školy, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci, študenti, rodičia a rodiny) do súdržných, kolektívnych a spoločných opatrení na základe intenzívnej spolupráce s externými zainteresovanými stranami a celou komunitou, t. j. celoškolský prístup, s cieľom riešiť predčasné ukončenie školskej dochádzky vo svojich politických posolstvách⁹ a zaviedla online

[európsky súbor nástrojov pre školy](#). Tieto nástroje ponúkajú tvorcom politik a aplikujúcim odborníkom usmernenia a zdroje na podporu úspechu vo vzdelávaní a poskytovaní podpory všetkým študentom.

Závery Rady EÚ z roku 2015 o znížení počtu prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky a podpore úspechu v škole¹⁰ vychádzajú z práce pracovných skupín. Opätovne sa v nich zdôrazňuje aj dôležitosť vykonania odporúčania Rady z roku 2011.

V odporúčaní Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí sa členské štáty vyzývajú, aby zapojili poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy do svojich systémov záruk pre mladých ľudí s cieľom zabezpečiť včasnú intervenciu v prípade študentov, ktorým hrozí predčasné ukončenie štúdia a ekonomická nečinnosť.

Vďaka „Novému programu v oblasti zručností pre Európu“ a iniciatíve „Cesta zvyšovania úrovne zručností“ sa pomôže dospelým s nízkou kvalifikáciou, aby získali minimálnu úroveň gramotnosti, matematickej gramotnosti a digitálnych zručností a/alebo dosiahli pokrok pri získavaní vyššieho sekundárneho vzdelávania alebo jeho ekvivalentu. Členské štáty by mali v spolupráci so sociálnymi partnermi, poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy a miestnymi a regionálnymi orgánmi zaviesť flexibilné sústavy vzdelávania, ktoré ponúkajú možnosť zvyšovania úrovne zručností. Komisia podporuje členské štáty pri vykonávaní a monitorovaní tejto iniciatívy. Finančná podpora sa môže poskytnúť z európskych štrukturálnych a investičných fondov a programov ako [Erasmus+](#) a [EaSI](#).

Európska komisia 30. mája 2017 predložila novú stratégiu na podporu modernizácie školského a vyššieho vzdelávania. V oznámení Rozvoj škôl a excelentná

⁸ Citované vyššie

http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

⁹ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-

[framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_en.pdf).

¹⁰ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52_015XG12_15\(03\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52_015XG12_15(03)).

výučba: kľúč pre výborný štart do života¹¹
Komisia vytyčuje tri oblasti, v ktorých je
naliehavo potrebné konať:

1. zvýšenie kvality a inkluzívnosti škôl;
2. podpora učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl v záujme excelentnosti výučby;
3. zlepšenie riadenia školských vzdelávacích systémov.

Sprievodný dokument¹² obsahuje užitočné prehľady dôkazov získaných z výskumu a výsledkov práce na politikách v oblasti školského vzdelávania na úrovni EÚ.

4. KRÍŽOVÉ PRESKÚMANIE SÚČASNÉHO STAVU POLITÍK

Aby sa zabezpečila **účinnosť** politik presadzovaných v odporúčaní Rady z roku 2011, je dôležité určiť hlavné faktory, ktoré vedú k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, a monitorovať vnútroštátny, regionálny a miestny vývoj¹³. Z prvotných skúseností krajín využívajúcich modernejšie systémy zberu údajov vyplýva, že pri znižovaní počtu prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky na minimum je veľmi užitočné neustále a systematické monitorovanie.

Podľa najnovších analýz jednotlivých krajín väčšina členských štátov vykonala odporúčanie Rady tak, že prijala buď zacielené komplexné stratégie¹⁴, alebo iné vnútroštátne politiky¹⁵. Ostatné krajiny to urobili buď čiastočne, alebo ešte v tejto veci nekonali.

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=COM:2017:248:FIN>.

¹² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504250266779&uri=CELEX:52017SC0165>.

¹³ Pozri spoločnú správu organizácií Cedefop/Eurydice (2014).

¹⁴ Belgicko, Bulharsko, Francúzsko, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Rumunsko.

¹⁵ Dánsko, Nemecko, Estónsko, Írsko, Španielsko, Taliansko, Cyprus, Litva, Luxembursko, Poľsko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

V najnovšom vydaní ročného Monitora vzdelávania a odbornej prípravy Európskej komisie¹⁶ sa uvádza niekoľko príkladov nedávnych vnútroštátnych stratégií na riešenie problematiky predčasného ukončenia školskej dochádzky:

i) V roku 2016 Flámske spoločenstvo v Belgicku schválilo dokument na rokovanie o politike v súvislosti s oprávnením na štúdium, so záškoláctvom a s predčasným ukončením štúdia, ktorý nahradí súčasné akčné plány. Vo frankofónnom spoločenstve v Belgicku je zníženie počtu prípadov predčasného ukončenia školskej dochádzky dôležitým prvkom prebiehajúcej školskej reformy, ktorá sa zameriava na zvýšenie spravodlivosti, účinnosti a efektívnosti.

ii) Bulharsko, Rumunsko a Maďarsko zaviedli niekoľko opatrení alebo ich zavedú v najbližšom čase. Pozostávajú z mechanizmov včasného varovania a lepšieho zberu a výmeny informácií medzi inštitúciami s cieľom lepšie identifikovať deti, ktoré nenavštevujú školu, a študentov, ktorým hrozí riziko predčasného ukončenia štúdia, a nadviazať spoluprácu s rodinami.

iii) Program na Cypre financovaný z Európskeho sociálneho fondu pomáha znevýhodneným študentom na všetkých úrovniach vzdelávania zabrániť neúspechu v škole. V rámci programu sa poskytuje psychosociálna podpora, cielená odborná príprava pre učiteľov a podporné a odborné materiály v školách.

Dátum: 2. 10. 2017

¹⁶ Viac podrobností o pokroku jednotlivých krajín pri riešení problematiky predčasného ukončenia školskej dochádzky sa nachádza v 2. zväzku [Monitora vzdelávania a odbornej prípravy 2017](#).

5. ODKAZY

- Cedefop/Eurydice (2014), „Tackling early leaving from education and training in Europe“ (Riešenie problematiky predčasného ukončenia školskej dochádzky a odbornej prípravy v Európe)
<http://bookshop.europa.eu/en/tackling-early-leaving-from-education-and-training-in-europe-pbEC0414859/>
- Európska komisia – OECD, Ukazovatele EÚ pre integráciu cudzincov, 2015:
<https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/indicators-of-immigrant-integration-2015-settling-in>
- Inštitút pre verejnú politiku a riadenie (PPMI), „Study on educational support for newly arrived migrant children“ (Štúdia týkajúca sa podpory vzdelávania detí migrantov prichádzajúcich do školy), správa v mene Európskej komisie, 2013
<https://bookshop.europa.eu/en/study-on-educational-support-for-newly-arrived-migrant-children-pbNC3112385/>

6. UŽITOČNÉ ZDROJE

- Európska komisia: Politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy – Predčasné ukončenie školskej dochádzky https://ec.europa.eu/education/policy/school/early-school-leavers_sk
- Európska komisia: Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2017
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_sk
- Európska sieť expertov na ekonomiku vzdelávania
<http://www.eenee.de>
- Sieť expertov na sociálne aspekty vzdelávania a odbornej prípravy
<http://nesetweb.eu/en/>

PRÍLOHA

Tabuľka 1 – Osoby, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu (spolu)

	2000	2006	2010	2012	2013	2014	2015	2016	Cieľ
EÚ28	17,6 EÚ27	15,3	13,9	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10
Belgicko	13,8	12,6	11,9	12,0	11,0	9,8	10,1	8,8	9,5
Bulharsko	:	17,3	12,6	12,5	12,5	12,9	13,4	13,8	11
Česká republika	:	5,1	4,9	5,5	5,4	5,5	6,2	6,6	5,5
Dánsko	11,7	9,1	11,0	9,1	8,0	7,8	7,8	7,2	10
Nemecko	14,6	13,7	11,8	10,5	9,8	9,5	10,1	10,3	10
Estónsko	15,1	13,4	11,0	10,3	9,7	12,0	12,2	10,9	9,5
Írsko	:	12,2	11,5	9,7	8,4	6,9	6,9	6,3	8
Grécko	18,2	15,1	13,5	11,3	10,1	9,0	7,9	6,2	10
Španielsko	29,1	30,3	28,2	24,7	23,6	21,9	20,0	19,0	15
Francúzsko	13,3	12,7	12,7	11,8	9,7	9,0	9,2	8,8	9,5
Chorvátsko	:	4,7	5,2	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	4
Taliansko	25,1	20,4	18,6	17,3	16,8	15,0	14,7	13,8	16
Cyprus	18,5	14,9	12,7	11,4	9,1	6,8	5,2	7,6	10
Lotyšsko	:	15,6	12,9	10,6	9,8	8,5	9,9	10,0	10
Litva	16,5	8,8	7,9	6,5	6,3	5,9	5,5	4,8	9
Luxembursko	16,8	14,0	7,1	8,1	6,1	6,1	9,3	5,5	10
Maďarsko	13,9	12,5	10,8	11,8	11,9	11,4	11,6	12,4	10
Malta	54,2	32,2	23,8	21,1	20,5	20,3	19,8	19,7	10
Holandsko	15,4	12,6	10,0	8,9	9,3	8,7	8,2	8,0	8
Rakúsko	10,2	10,0	8,3	7,8	7,5	7,0	7,3	6,9	9,5
Poľsko	:	5,4	5,4	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	4,5
Portugalsko	43,6	38,5	28,3	20,5	18,9	17,4	13,7	14,0	10
Rumunsko	22,9	17,9	19,3	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	11,3
Slovinsko	:	5,6	5,0	4,4	3,9	4,4	5,0	4,9	5
Slovensko	:	6,6	4,7	5,3	6,4	6,7	6,9	7,4	6
Fínsko	9,0	9,7	10,3	8,9	9,3	9,5	9,2	7,9	8
Švédsko	7,3	8,6	6,5	7,5	7,1	6,7	7,0	7,4	7
Spojené kráľovstvo	18,2	11,2	14,8	13,4	12,4	11,8	10,8	11,2	:

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka údajov [t2020_40]).

Tabuľka 2 – Osoby, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, podľa pohlavia

	Muži				Ženy				Rozdiel medzi pohlaviami (2016) (M – Ž)
	2010	2014	2015	2016	2010	2014	2015	2016	
EÚ28	15,8	12,8	12,4	12,2	11,9	9,6	9,5	9,2	-3,0
Belgicko	13,8	11,8	11,6	10,2	10,0	7,7	8,6	7,4	-2,8
Bulharsko	12,4	12,8	13,3	13,7	12,9	12,9	13,4	13,9	0,2
Česká republika	4,9	5,8	6,4	6,6	4,8	5,2	6,0	6,6	0,0
Dánsko	14,1	9,5	9,7	8,5	7,7	6,1	5,7	5,9	-2,6
Nemecko	12,5	10,0	10,4	11,0	11,0	8,9	9,8	9,5	-1,5
Estónsko	14,4	16,0	14,2	14,3	7,6	7,9	10,0	7,4	-6,9
Írsko	13,4	8,0	8,4	7,8	9,6	5,7	5,4	4,6	-3,2
Grécko	16,4	11,5	9,4	7,1	10,6	6,6	6,4	5,3	-1,8
Španielsko	33,6	25,6	24,0	22,7	22,6	18,1	15,8	15,1	-7,6
Francúzsko	15,3	10,2	10,1	10,1	10,2	7,9	8,4	7,5	-2,6
Chorvátsko	6,5	3,1	3,5	3,5	3,8	2,5	2,0	2,0	-1,5
Taliansko	21,8	17,7	17,5	16,1	15,3	12,2	11,8	11,3	-4,8
Cyprus	16,2	11,2	7,7	11,4	9,8	2,9	3,1	4,3	-7,1
Lotyšsko	16,7	11,7	13,4	13,7	9,0	5,1	6,2	6,2	-7,5
Litva	9,8	7,0	6,9	6,0	6,0	4,6	4,0	3,6	-2,4
Luxembursko	8,0	8,3	10,5	6,8	6,0	3,7	8,1	4,2	-2,6
Maďarsko	11,5	12,5	12,0	12,9	10,1	10,3	11,2	11,8	-1,1
Malta	29,9	22,2	22,9	22,9	17,4	18,3	16,6	16,3	-6,6
Holandsko	12,1	10,6	9,9	10,1	7,8	6,8	6,4	5,8	-4,3
Rakúsko	8,4	7,6	7,8	7,7	8,3	6,5	6,8	6,0	-1,7
Poľsko	7,2	7,3	7,2	6,4	3,5	3,3	3,2	3,9	-2,5
Portugalsko	32,4	20,7	16,4	17,4	24,0	14,1	11,0	10,5	-6,9
Rumunsko	19,5	19,5	19,5	18,4	19,0	16,7	18,5	18,7	0,3
Slovinsko	6,4	6,0	6,4	6,7	3,3	2,7	3,4	3,1	-3,6
Slovensko	4,6	6,9	6,9	7,6	4,9	6,6	6,8	7,2	-0,4
Fínsko	11,6	11,9	10,6	9,0	9,0	7,2	7,9	6,9	-2,1
Švédsko	7,5	7,3	7,6	8,2	5,5	6,0	6,4	6,4	-1,8
Spojené kráľovstvo	15,6	12,9	11,7	12,7	13,9	10,8	9,8	9,5	-3,2

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka údajov [edat_ifse_14]).

Tabuľka 3 – Osoby, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, podľa krajiny narodenia

	2010			2016			
	Spolu	Narodené v zahraničí	Pochádzajúce z danej krajiny	Spolu	Narodené v zahraničí	Pochádzajúce z danej krajiny	Rozdiel medzi oboma skupinami
EÚ28	13,9	25,6	12,8	10,7	19,8	9,8	-10,0
Belgicko	11,9	21,9	10,7	8,8	17,8	7,6	-10,2
Bulharsko	12,6	:	12,7	13,8	:	13,8	:
Česká republika	4,9	13,2	4,7	6,6	10,8	6,6	-4,2
Dánsko	11,0	16,7	10,6	7,2	7,9	7,2	-0,7
Nemecko	11,8	23,3	10,2	10,3	23,2	8,2	-15,0
Estónsko	11,0	:	11,1	10,9	:	10,9	:
Írsko	11,5	16,3	10,7	6,3	5,2	6,5	1,3
Grécko	13,5	43,1	9,2	6,2	18,1	5,5	-12,6
Španielsko	28,2	43,0	25,1	19,0	32,9	16,1	-16,8
Francúzsko	12,7	24,7	11,9	8,8	16,3	8,2	-8,1
Chorvátsko	5,2	4,6	5,3	2,8	:	2,7	:
Taliansko	18,6	40,7	16,3	13,8	30,0	11,8	-18,2
Cyprus	12,7	26,3	7,5	7,6	18,2	4,6	-13,6
Lotyšsko	12,9	:	13,0	10,0	:	10,1	:
Litva	7,9	:	8,0	4,8	:	4,8	:
Luxembursko	7,1	10,2	6,0	5,5	8,5	4,1	-4,4
Maďarsko	10,8	:	10,7	12,4	:	12,4	:
Malta	23,8	:	24,0	19,7	:	19,6	:
Holandsko	10,0	11,3	10,0	8,0	8,3	7,9	-0,4
Rakúsko	8,3	21,2	5,9	6,9	14,7	5,5	-9,2
Poľsko	5,4	:	5,4	5,2	:	5,2	:
Portugalsko	28,3	27,4	28,3	14,0	14,3	14,0	-0,3
Rumunsko	19,3	:	19,3	18,5	:	18,6	:
Slovinsko	5,0	20,0	4,5	4,9	15,6	4,4	-11,2
Slovensko	4,7	:	4,7	7,4	:	7,4	:
Fínsko	10,3	21,1	9,7	7,9	15,1	7,6	-7,5
Švédsko	6,5	10,8	5,9	7,4	15,2	5,9	-9,3
Spojené kráľovstvo	14,8	10,2	15,4	11,2	9,4	11,5	2,1

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka údajov [edat_lfse_02]).